

[Erling Dinesen.]

hed), der begge sigter mod at give arbejdsløse bedre vilkår, herunder at ligestille unge med andre aldersgrupper, for så vidt angår adgangen til at oppebære dagpenge i tilfælde af ledighed.

Den stigende ledighed truer alle grupper i samfundet. Men ikke mindst ungdommen er særlig ramt af den store arbejdsløshed. Derfor har navnlig de unge arbejdssøgende interesse i en aktiv erhvervs- og arbejdsmarkeds politik, der kan bekæmpe arbejdsløsheden.

Men derudover er der særlige problemer vedrørende ungdomsarbejdsløsheden. Der er mangel på pladser inden for de erhvervsfaglige grunduddannelser og andre relevante uddannelses tilbud for de unge. Der er samtidig uudnyttet kapacitet i andre dele af vores uddannelsessystem, f. eks. på de tekniske skoler. Der er brug for udbygning af andre uddannelses tilbud. Der er endelig behov for en koordineret indsats mellem alle berørte offentlige instanser for at få beskæftiget de unge arbejdsløse.

Da imidlertid en række af de specielle problemer ved ungdomsarbejdsløsheden langtfra er tilstrækkeligt belyst, vil socialdemokratiet opfordre regeringen til snarest at fremkomme med en redegørelse til folketinget om disse alvorlige problemer.

Løsningen af vore erhvervs- og beskæftigelsesproblemer forudsætter samarbejde, også i den enkelte virksomhed. Det er i denne forbindelse vigtigt, at lønmodtagerens medbestemmelse og medansvar på den enkelte arbejdsplads forstærkes.

Det er ligeledes vigtigt, at der tages fat på en demokratisering af ejendomsretten. Det er nødvendigt bl. a. af hensyn til erhvervslivets kapitalforsyning. Således må mere permanente forbedringer af afskrivningsreglerne forudsætte, at lønmodtagerne opnår medejendomsret til den kapitaltilvækst, der finder sted i virksomhederne.

På denne baggrund anser socialdemokratiet det for vigtigt, at der skabes basis for vedtagelse af økonomisk demokrati i en effektiv og solidarisk virkende form.

Socialdemokratiet er opmærksom på, at de foranstående forslag og initiativer har sammenhæng med den øvrige økonomiske politik. Forslagene var da også indarbejdet i social-

demokratiets forslag til en økonomisk helhedsplan.

Regeringens afvisning af samarbejde om denne nødvendige politik må imidlertid ikke føre til, at der ikke omgående sættes ind over for det alvorligste politiske problem — den omfattende arbejdsløshed. Tiden må ikke spildes, der må handles nu. Derfor skal jeg anmode folketinget om velvillig og hurtig behandling af de fremsatte forslag, om hvis enkeltheder jeg skal henvise til forslagene og disses bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Knud Jespersen) (DKP):

Jeg tillader mig herved at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om sikring af beskæftigelsen og bedre kår for de arbejdsløse, idet jeg henviser til forslaget og de ledsagende bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Gudme) (RV):

På det radikale venstres vegne fremsætter jeg på ny følgende forslag, der tidligere har været fremsat for folketinget den 28. november 1974:

Forslag til folketingsbeslutning om statslån til forbedring af beboelsesejendomme,

forslag til folketingsbeslutning om statstilskud til visse miljøinvesteringer,

forslag til folketingsbeslutning om statslig garanti stillelse for driftslån til håndværks- og mindre industrivirksomheder,

forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om realkreditinstitutter og

forslag til folketingsbeslutning om skattefrihed for virksomhedsoverskud, der udloddes til medarbejdere.

I den tale, som den daværende ordfører for den radikale folketingsgruppe, Lauge Dahlgaard, holdt i forbindelse med fremsættelsen af disse forslag samt et forslag til lov om ændring af ligningsloven, gav han en udførlig begrundelse for hensigten med forslagene. De fremtræder hver for sig som en del af den plan til fremme af erhvervslivet og beskæftigelsen — Plan 75 — som vi udarbejdede i efteråret, og som vi fremførte under den nylig afsluttede valgkamp.

Der er ikke siden forslagernes fremsættelse sket ændringer i situationen, der gør det mindre berettiget at tage initiativer som disse, og der er heller ikke fra anden side fremsat til-

[Gudme.]

svarende forslag, som måtte gøre vore forslag overflødige.

Dette gælder dog ikke med hensyn til afskrivningsloven, hvor der i vor buket fra 28. november 1974 indgik et forslag til folketingsbeslutning, hvorefter afskrivningsgrundlaget skulle fastsættes til 115 pct. af anskaffelsesprisen. Regeringen har med lovforslag nr. 110 (forslag til lov om ændring af lov om skattemæssige afskrivninger m.v.) af 3. december 1974 bevæget sig i de samme baner, idet man har fremsat forslag om, at afskrivningsgrundlaget sættes til 120 pct. af anskaffelsesprisen. Da disse 2 forslag ligner hinanden så meget, at der uden vanskelighed må kunne opnås overensstemmelse mellem synspunkterne, har vi ikke fundet det rimeligt at genfremsætte vort forslag i så henseende, idet vi tager det som givet, at regeringen straks efter folketingets sammentræden på ny kommer med et forslag svarende til forslag 110.

Omvendt har vi med glæde bemærket, at man fra socialdemokratisk side har stillet sig positivt over for vort forslag til folketingsbeslutning om statslån til forbedring af beboelsesejendomme, og jeg forstår også, at der har været overvejelser om at fremsætte et forslag af nogenlunde tilsvarende karakter. Det er nok bedst, at vi ikke overbebyrder folketinget med praktisk taget parallelle forslag, men det ligger i sagens natur, at vi, hvis man fra socialdemokratisk side på detaljpunkter kunne ønske en lidt anden udformning end den, vi har valgt, naturligvis er lydhøre og vil forsøge at sammenarbejde partiernes synspunkter. Det væsentligste er, at beslutningerne bliver taget, og ikke hvilket navn og hvilken partietiket man hænger på dem.

Det forslag til lov om ændring af ligningsloven, der var med i den samlede fremsættelse den 28. november 1974, er ikke opgivet, men vil med en enkelt ændring blive genfremsat en af de nærmeste dage.

Jeg finder det rigtigt at understrege det samme, som Lauge Dahlgaard sagde den 28.

november, nemlig at disse forslag i sig selv ikke vil kunne betyde, at den nuværende økonomiske krise overvindes, men de vil hver for sig være nyttige bidrag til, at erhvervslivet og beskæftigelsen får bedre vilkår. Fra andre partier er der også fremkommet forslag i så henseende, som vi håber snart at kunne få lejlighed til at forhandle her i folketinget. Der er brug for mange initiativer af forskellig art, og vi trænger til at komme alvorligt i gang med problemernes løsning. Der har været talt længe, og nu trænger vi til handling.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg forslagene til velvillig og hurtig behandling i folketinget.

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 28. januar kl. 10 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål om fremme af forespørgsel til statsministeren af Kurt Hansen m. fl.*
- 2) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Jes Schmidt.*
- 3) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Nyborg.*
- 4) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Maigaard.*
- 5) *Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.*
- 6) *Første behandling af:*

Forslag til finanslov for finansåret 1. april 1975-31. marts 1976.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste formanden til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13.54.